

מבוא למדעי המחשב

יעילות וסיבוכיות

יעילות של תוכנית

- כאשר תוכנית מחשב רצה פעולות לוקחות זמן (וגם משאבים אחרים כמו זיכרון)
- האם אנחנו צריכים לכתוב אותה כך שזמן הריצה יהיה קצר יותר?

יעילות של תוכנית

- כאשר תוכנית מחשב רצה פעולות לוקחות זמן (וגם משאבים אחרים כמו זיכרון)
- האם אנחנו צריכים לכתוב אותה כך שזמן הריצה יהיה קצר יותר?
- ◆ לא תמיד – לפעמים אנחנו יכולים לדעת מראש שזמן הריצה לקלטים אפשריים הוא מספיק מהר על החומרה של היום.

יעילות של תוכנית

- כאשר תוכנית מחשב רצה פעולות לוקחות זמן (וגם משאבים אחרים כמו זיכרון)
- האם אנחנו צריכים לכתוב אותה כך שזמן הריצה יהיה קצר יותר?
- ◆ לא תמיד – לפעמים אנחנו יכולים לדעת מראש שזמן הריצה לקלטים אפשריים הוא מספיק מהר על החומרה של היום.

מראש: לפני תכנות או אחרי תכנות?

סיבוכיות זמן ריצה

■ רוצים דרך להשוות אלגוריתמים לפני שמתכנתים אותם ועל מנת שנוכל לקבל "סדר גודל" של זמן ריצה לפני התכנות.

◆ חוסך זמן מימוש/תכנות לאלגוריתמים איטיים מדי

◆ חוסך זמן מימוש/תכנות אם אין צורך לתכנת משהוא מהיר ומסובך שאין צורך בכך

חיפוש ערך מקסימלי במערך

```
int max_val(const vector<int>& vec) {  
    int max = vec[0];  
    for (size_t i = 1; i < vec.size(); ++i) {  
        if (vec[i]>max) max = vec[i];  
    }  
    return max;  
}
```

איך נבדוק זמן ריצה? נספור פעולות? ■

חיפוש ערך מקסימלי במערך

■ איך נבדוק זמן ריצה? נספור פעולות?

◆ בעייה 1: מספר הפעולות תלוי בקלט ולא רק בגודלו:

```
if (vec[i]>max) max = vec[i];
```

◆ פיתרון: "worst case analysis": שם יפה ל"מה קורה שאין מזל"

◆ במקרה שלנו – האיבר המקסימלי הוא האיבר האחרון.

חיפוש ערך מקסימלי במערך

- איך נבדוק זמן ריצה? נספור פעולות?
- ◆ בעייה 2: מספר פעולות של ביטוי כלשהוא הוא תלוי שפת תכנות, צורה בה מקמפלים, מחשב

```
vec[i];
```

- פתרון: נספור רק "סדר גודל" של מספר פעולות.
- כלומר, נשאיר רק את הביטויים שגדלים הכי מהר שגודל הקלט גדל ונוריד את המקדם.

חיפוש ערך מקסימלי במערך

```
int max_val(const vector<int>& vec) {  
    int max = vec[0];  
    for (size_t i = 1; i < vec.size(); ++i) {  
        if (vec[i]>max) max = vec[i];  
    }  
    return max;  
}
```

■ סדר הגודל של מספר הפעולות: `vec.size()` פעולות

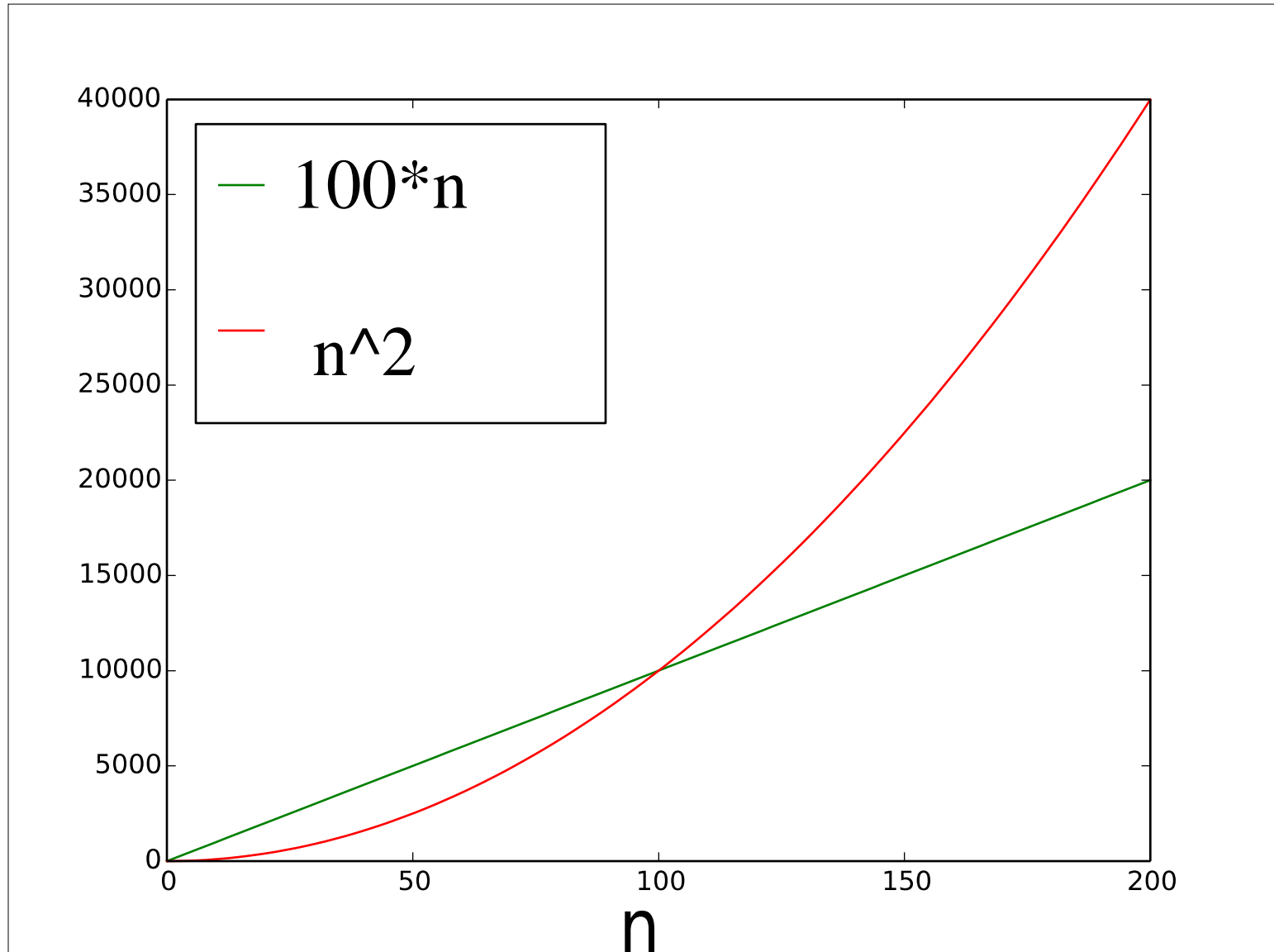
מיון

- קוד של שיעור 5
- האיטרציות של הלולאה ב `sort` לוקחות סדר גודל של זמן ריצה בהתאמה של:
- $(size-1), (size-2), \dots, 1$
- סכום הסידרה הזאת הוא:

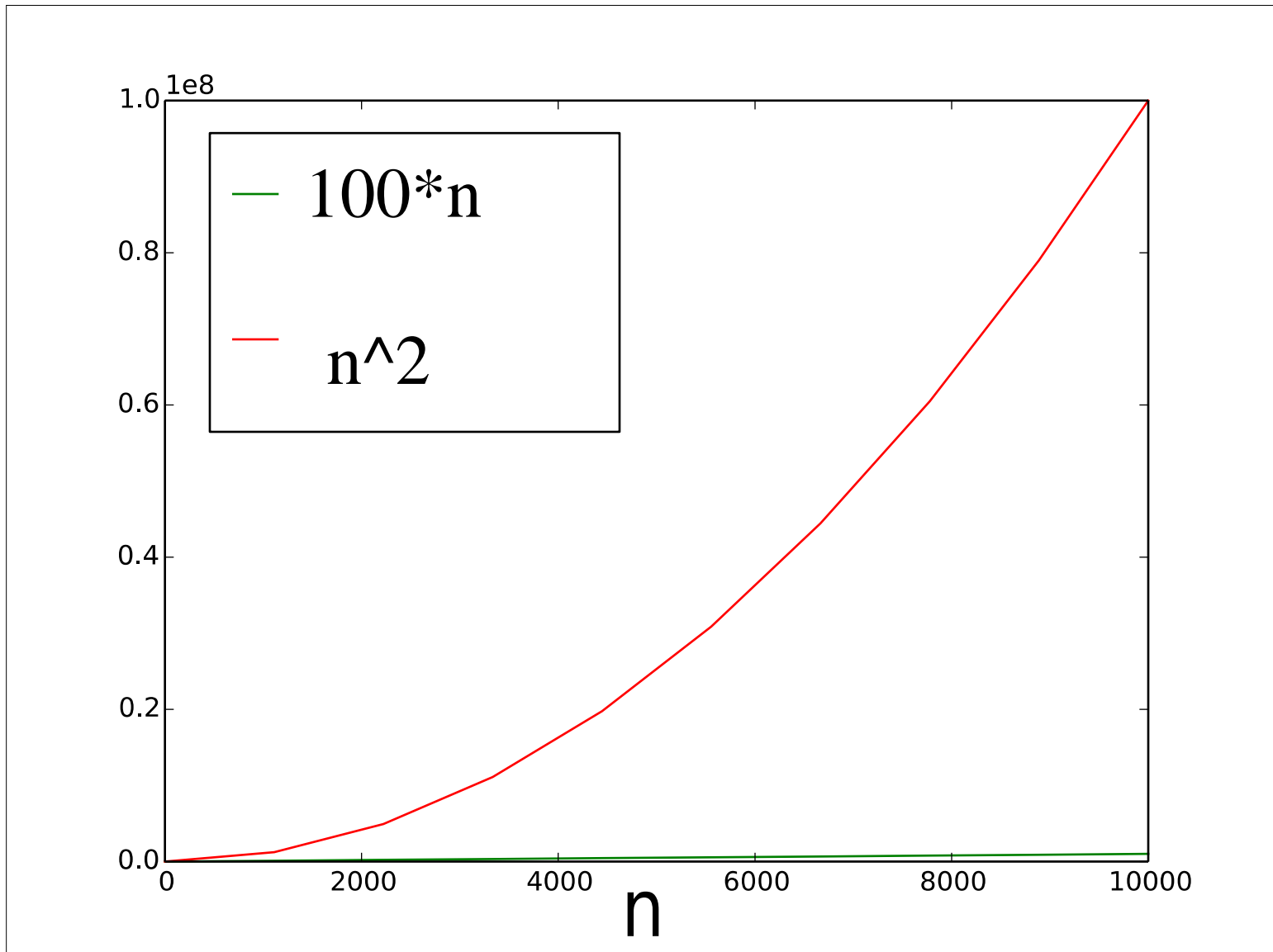
מיון

- קוד של שיעור 5
- האיטרציות של הלולאה ב `sort` לוקחות סדר גודל של זמן ריצה בהתאמה של:
- $(size-1), (size-2), \dots, 1$
- סכום הסידרה הזאת הוא: $size * (size-1) / 2$
- סדר הגודל של זמן הריצה הוא: $size^2$
- האם אפשר למיין בזמן מהיר יותר?

למה סדרי גודל?

למה סדרי גודל?

מיון מהיר יותר – merge sort

- הרעיון: נשתמש בפונקציה שתמזג (merge) 2 תתי מערכים ממויינים למערך ממויין אחד.
- איך נעשה את זה?
- מה זמן הריצה?

מיון מהיר יותר – merge sort

■ עכשיו פשוט נחלק כל פעם את המערך לתתי מערכים קטנים עד שנגיע לתתי מערכים קטנים באורך 1 ואותם נמזג וכן הלאה...

מיון מהיר יותר – merge sort

6 5 3 1 8 7 2 4

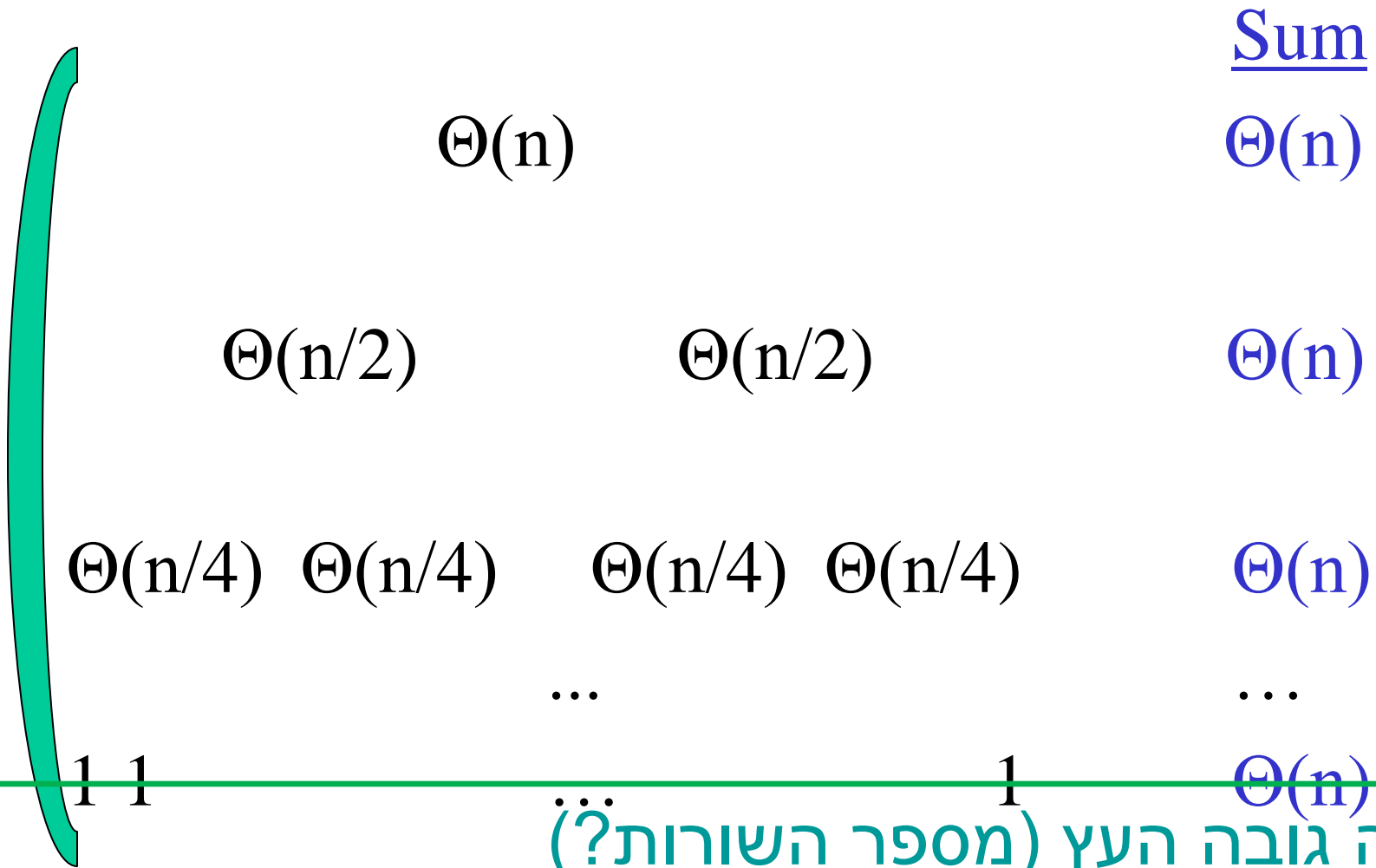

מיון מהיר יותר – merge sort

				<u>Sum</u>
$\Theta(n)$				$\Theta(n)$
$\Theta(n/2)$		$\Theta(n/2)$		$\Theta(n)$
$\Theta(n/4)$	$\Theta(n/4)$	$\Theta(n/4)$	$\Theta(n/4)$	$\Theta(n)$
		...		...
1	1	...	1	$\Theta(n)$

הערה (לא מדוייקת): Θ מסמל "סדר גודל"

מיון מהיר יותר – merge sort

מה גובה העץ (מספר השורות?)

כמה פעמים צריך להכפיל את 1 ב 2 ע"מ להגיע ל n?

מיון מהיר יותר – merge sort

מה גובה העץ (מספר השורות?)

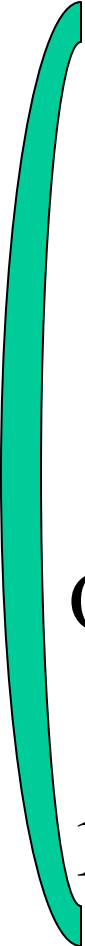
כמה פעמים צריך להכפיל את 1 ב 2 ע"מ להגיע ל n?

$$2^x = n$$

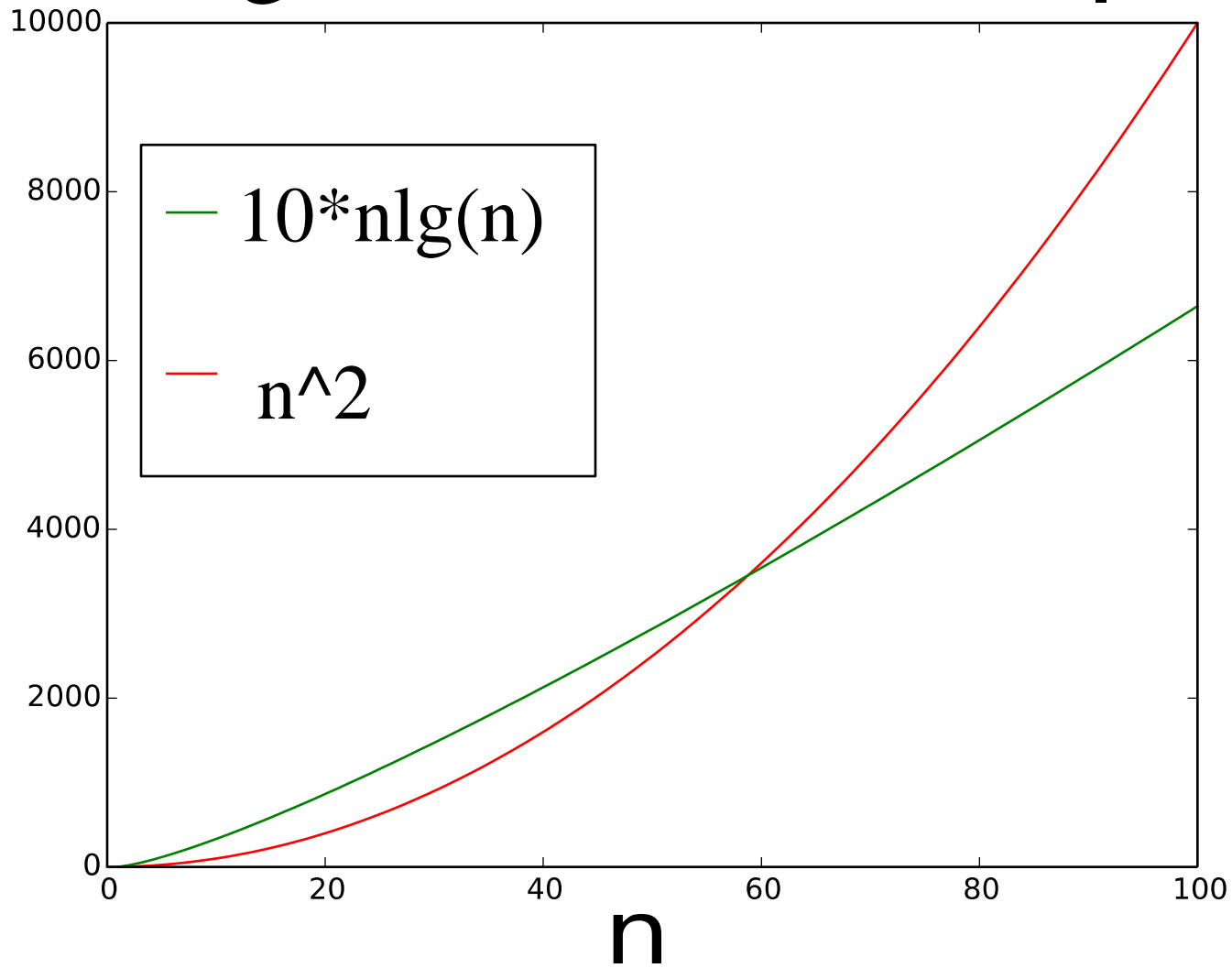
$x = \lg(n)$ ← lg is the logarithm with base 2

מיון מהיר יותר – merge sort

				<u>Sum</u>
		$\Theta(n)$		$\Theta(n)$
		$\Theta(n/2)$	$\Theta(n/2)$	$\Theta(n)$
	$\Theta(n/4)$	$\Theta(n/4)$	$\Theta(n/4)$	$\Theta(n/4)$
			...	...
	1	1	...	1

זמן הריצה הכולל של האלגוריתם: $\Theta(n \lg(n))$

מיון מהיר יותר – merge sort

מיון מהיר יותר – merge sort

- נניח שאנחנו צריכים למיין מיליון מספרים
- מיון בחירה יצטרך כפולה של $(10^6)^2$ פעולות שווה ל:
1,000,000,000,000 פעולות
- מיון מיזוג יצטרך כפולה של $(1g 10^6)$ 10^6 פעולות שווה ל:
20,000,000 פעולות.

מיון מהיר יותר – merge sort:

קוד

טיפים למתקדמים

- לבדוק אם יש קוד שמממש כבר את מה שצריך (נדיר) או מממש פונקציות שאני צריך להשתמש בהן (מאד נפוץ)
- לבדוק אם בשביל גודל הקלט הצפוי יש בעייה בכלל להריץ את האלגוריתם.
- בויז'ואל סטודיו: להעביר מצב קומפילציה ל Release mode
- אפשר גם לבדוק התאמת קימפול לחומרה הספיציפית וflags מיוחדים לקומפיילר.
- טכניקת ייעול מאד נפוצה: לזכור תוצאות חישוב ביניים.
- אם עדיין צריך להאיץ את התוכנית ולא מוצאים משהוא יעיל יותר בסדר גודל – צריך למדוד זמני ריצה ולחפש צוואר בקבוק (profiling)